

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

«ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ DEAD
SOULS (2021) ΤΟΥ SAM RIVIERE»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ: Ξ2019082

ΕΠΟΠΤΗΣ: ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Β' ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΕΛΑΝΔΡΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΈΤΟΣ: 2023-2024

ΚΕΡΚΥΡΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

«ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ *DEAD SOULS* (2021) ΤΟΥ SAM RIVIERE»

«TRANSLATION AND COMMENTARY OF SELECTIONS FROM *DEAD SOULS* (2021) BY SAM RIVIERE»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	(σελ. 5)
2. ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	(σελ. 6)
3. ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ.....	(σελ. 7-12)
4. ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	(σελ. 13-18)
5. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	
5.1 Περί Μεταφραστικής Εντολής.....	(σελ. 19-21)
5.2 Περί του Κειμένου Αφετηρίας.....	(σελ. 21-25)
5.3 Περί Μεταφραστικών Προβλημάτων.....	(σελ. 26-31)
6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	(σελ. 32)
7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	(σελ. 33)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες σε όλους όσους με βοήθησαν και με στήριξαν κατά την πορεία της συγγραφής αυτής της πτυχιακής εργασίας.

Καταρχάς, θέλω να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου, κ. Πασχάλη Νικολάου, για την πολύτιμη καθοδήγησή του και τις ενθαρρυντικές του συμβουλές καθ' όλη τη διάρκεια αυτού του μεταφραστικού εγχειρήματος. Η εμπειρία και η εμπιστοσύνη του αποτέλεσαν καθοριστικούς παράγοντες για την επιτυχή ολοκλήρωση αυτής της εργασίας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω και τον κ. Παναγιώτη Κελάνδρια ο οποίος δέχτηκε να είναι ο δεύτερος επιβλέπων της πτυχιακής μου εργασίας αλλά και για τις γνώσεις που έλαβα μέσω των μαθημάτων του. Τέλος, η βοήθεια και η υποστήριξή σας ήταν θεμελιώδεις για την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του εγχειρήματος και δεν θα μπορούσα να είμαι πιο ευγνώμων.

Σας ευχαριστώ για όλα!

Με εκτίμηση,

Κοντογεώργου Καλλιόπη

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε από την φοιτήτρια του Τμήματος Ξένων Γλωσσών και Μετάφρασης Καλλιόπη Κοντογεώργου, κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024, υπό την εποπτεία του καθηγητή Πασχάλη Νικολάου (επόπτης) και του καθηγητή Παναγιώτη Κελάνδρια (β' επιβλέπων).

Θέμα της πτυχιακής εργασίας είναι η μετάφραση και ο σχολιασμός κάποιων αποσπασμάτων του μυθιστορήματος *Dead Souls* του Sam Riviere. Επέλεξα να μεταφράσω αποσπάσματα από κάθε κεφάλαιο του βιβλίου, τα οποία θεώρησα σημαντικά προκειμένου να γίνει αντιληπτή η υπόθεση του έργου. Πιο συγκεκριμένα, μετέφρασα συνολικά περίπου 4.000 λέξεις από την αγγλική γλώσσα προς την ελληνική. Το μυθιστόρημα που προαναφέρθηκε δεν έχει μεταφραστεί ξανά, δεν υπάρχει κάποια γνωστή μετάφραση του, επομένως η παρούσα πτυχιακή εργασία θεωρείται πρωτότυπη. Θέμα του βιβλίου είναι ουσιαστικά, η ιστορία ενός ποιητή, ο οποίος βρίσκεται σε μια συγκέντρωση διαφόρων άλλων ποιητών και ξεκινά να αποκωδικοποιεί τους χαρακτήρες και τις ζωές των παρευρισκόμενων.

Αρχικά, η εργασία ξεκινά με τις μεταφράσεις των αποσπασμάτων και στην συνέχεια το κείμενο πηγή. Έπειτα, υπάρχει ο σχολιασμός του μεταφράσματος, και της όλης διαδικασίας που ακολούθησα. Στο τέλος της εργασίας βρίσκονται οι βιβλιογραφικές αναφορές τις οποίες μελέτησα με σκοπό την καλύτερη κατανόηση του κειμένου. Αξίζει να σημειωθεί πως πριν επιλέξω το συγκεκριμένο μυθιστόρημα, μου είχαν προταθεί άλλα δύο βιβλία. Ωστόσο, καθώς μελετούσα την υπόθεση του βιβλίου του Sam Riviere *Dead Souls*, κατάλαβα την μοναδικότητα και τη ποιότητα του. Είναι ένα σύγχρονο μυθιστόρημα που εξερευνά θέματα ταυτότητας, σύγχρονης ζωής και της ανθρώπινης κατάστασης. Το ύφος της συγγραφής του Sam Riviere συχνά χαρακτηρίζεται από την ευστοχία, την ευφυία και τη γλαφυρότητα της γλώσσας, κάτι το οποίο τον καθιστά ως έναν από τους καλύτερους συγγραφείς της εποχής του.

Ο λόγος του παρακινεί εκείνους που ενδιαφέρονται να εξερευνήσουν τις πολύπλοκες καταστάσεις που υπάρχουν στη σύγχρονη κοινωνία και την ψυχολογία των ανθρώπων. Έτσι, κατάφερα με τη βοήθεια και τη καθοδήγηση των καθηγητών που προαναφέρθηκαν, να μεταφράσω μερικά αποσπάσματα του βιβλίου και έπειτα να γίνει ο σχολιασμός τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τέλος, πιστεύω πως το παρόν μυθιστόρημα μπορεί να δημιουργήσει στον αναγνώστη κάποια ταύτιση με κάποιον από τους κύριους ήρωες και ως αποτέλεσμα, αυτό συμβάλει στη πιο ευχάριστη ανάγνωσή του και στη δημιουργία έντονων συναισθημάτων.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΑ

Η διαδρομή μου με οδήγησε ανατολικά, κατά μήκος του ποταμού, το ίδιο ψυχρό γκρίζο, παρά τον όψιμο ήλιο που έριχνε τις πυκνές ακτίνες του από πίσω μου. Είμαι προσκεκλημένος στο 26^ο φεστιβάλ πολιτισμού για να εκπληρώσω ορισμένα καθήκοντα και τώρα έπρεπε να αντιμετωπίσω το πιο σημαντικό. Η απαγγελία μερικών ποιημάτων, μεταφρασμένα από την Ουκρανή ποιήτρια, δοκιμιογράφο και εκφωνήτριας Ζαράια Ζαντάν, ενώπιον ενός ακροατηρίου πολλών εκατοντάδων στο θέατρο Κίνγκ Τζόρτζ. Η Ζαράια είχε κληθεί να απαγγείλει τα ποιήματα της στην Ουκρανική γλώσσα και το ζωνρό στυλ της ερμηνείας της σήμανε το τέλος της βραδιάς, στην οποία συμμετείχαν αρκετοί άλλοι αμφιλεγόμενοι ή με ευαίσθητες πολιτικές απόψεις συγγραφείς, σε συνδυασμό με συγγραφείς και εκδότες που είτε είχαν μεταφράσει τα έργα τους, είτε τα είχαν δημοσιεύσει στα αγγλικά, κάτι το οποίο είχα κάνει και εγώ, διαλέγοντας πέντε ποιήματα της Ζαράια προς δημοσίευση στο εαρινό τεύχος του περιοδικού Casement.

Στην εκδήλωση προκλήθηκε αναστάτωση λόγω της είδησης που είχα λάβει νωρίτερα το απόγευμα από τους διοργανωτές, μέσω email, ότι η Ζαράια δεν να μπορούσε να παρευρεθεί, καθώς είχε τεθεί υπό κράτηση από τις αρχές στο Χίθροου νωρίς εκείνο το πρωί, για λόγους που δεν μπορούσαν να διευκρινιστούν. Έτσι, θα απάγγελα μόνος μου τα ποιήματα της ειλικρινούς Ουκρανής ποιήτριας στη σκηνή του θεάτρου Κίνγκ Τζόρτζ, όπου θα περίμεναν όλοι να ενσαρκώσω με κάποιον τρόπο τα πολιτικά θέματα του έργου, μπροστά σε ένα ακροατήριο χιλίων περίπου θεατών οι οποίοι ήταν έτοιμοι να απολαύσουν δηλώσεις πολιτικής αντιπαράθεσης, ιδιαίτερα όταν εκείνες στοχεύουν σε ένα καθεστώς το οποίο απεικονίζεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως βίαιο, καταπιεστικό και επικίνδυνα διεφθαρμένο, όπως στη περίπτωση της κυβέρνησης της Ρωσίας. Σε τι εξυπηρετούσε; Αναρωτήθηκα καθώς περνούσα από ένα πάγκο που πουλούσε αλμυρά βραζιλιάνικα αρτοσκευάσματα, να διαβάσω αυτά τα έργα; Αναμφίβολα βαθιά αισθητά, τρομακτικά και ξεκαρδιστικά έργα ποίησης – πρώτα σε μετάφραση, χωρίς τα σημεία αναφοράς και το φυσικό μέσο τους, της δικής τους γλώσσας, και δεύτερον για το χειροκρότημα ενός ενθαρρυντικού κοινού, σε μια ευχάριστη βραδιά στις αρχές του φθινοπώρου, στο κέντρο του Λονδίνου;

Ένα ταξίδι σε μια αξιοσέβαστη πολιτιστική εκδήλωση και ένα ποτήρι κρασί στη συνέχεια- δεν ήταν κάτι τέτοιο, απλά βοηθάει στον εφησυχασμό και στη ανικανότητα μας, σκέφτηκα, καθώς περνούσα από μια ομάδα εφήβων που κρατούσαν σκέιτ-μπορντς στο νότιο παραλιακό μονοπάτι, δραματοποιώντας με το πρόσχημα ενός αξιόλογου λογοτεχνικού γεγονότος μια μάχη εξουσίας από τη φαινομενικά μακρινή αρένα της Μετασοβιετικής πολιτικής, και ουσιαστικά γιορτάζουμε την απόσταση μας από αυτή, αγνοώντας έτσι εντελώς τη δική μας κατάσταση; Θα μπορούσε αυτό το θέαμα εξίσου να διαδραματίζεται στον Άρη, για παράδειγμα, με μια φυλή ερπετόμορφων ανθρωποειδών, παρά τον αντίκτυπο που θα είχε; Δεν είχε πραγματοποιηθεί το ποίημα της Ζαράια σε αυτά τα ανάκτορα, με τα φωτιστικά και τα ηχητικά τους συστήματα και

τις εγκαταστάσεις εστιατορίων και μπαρ, απρόσκοπτα σε απαράδεκτη, ή ακόμα και επίσημα επιβεβλημένη ψυχαγωγία; Δεν γνώριζα και δεν με ενδιέφερε. Αντλήθηκα αυτές τις σκέψεις εξαιτίας του άγχους για τη παρουσίαση. Αλλά ήταν αλήθεια ότι τα είχα σκεφτεί και νωρίτερα κατά τη διάρκεια της ημέρας, αντιμετωπίζοντας πολλές πιθανές κριτικές που θα μπορούσαν να μου ασκηθούν, μια συνήθεια που είχα υιοθετήσει πριν από χρόνια, όπως πολλές άλλες στο λογοτεχνικό τομέα, όπου πρέπει να δικαιολογήσω ευφάνταστα τις δραστηριότητες μου σε ένα ενθουσιώδες και πολιτικά επιδέξιο κυβερνητικό συμβούλιο.

Ορισμένοι φίλοι, ορισμένοι γνωστοί και ορισμένοι εχθροί κάθισαν σε αυτή τη φανταστική αίθουσα συνεδριάσεων. Παρουσίασαν γεγονότα σχετικά με τη κατάσταση, ερμηνεύοντάς τα με βάση τα προσωπικά μου οφέλη, σταθμίζοντας αυτό σε αντίθεση με τα οφέλη των υπολοίπων και της ευρύτερης κοινότητας, εστιάζοντας συχνά σε πτυχές της κατάστασης η οποία για την ακρίβεια φάνηκε να ωφελεί τους άλλους και την ευρύτερη κοινότητα, αλλά στη πραγματικότητα δεν επωφελήθηκα τουλάχιστον μέσω της συμβολής μου στη δημόσια εικόνα ως κάποιου εύθικτου στις δυσκολίες εκείνων που είναι λιγότερο τυχεροί, τουλάχιστον στη δημιουργική σφαίρα. Όταν μια τέτοια κριτική ερχόταν από μια γωνιά του φανταστικού συμβουλίου, θα αντιμετώπιζε κάτι σαν το εξής, από την απέναντι πλευρά: Σε ένα πρόσωπο που ενεργεί από προσωπικό συμφέρον, κάθε προσπάθεια αλτρουισμού, δηλαδή βοήθειας των υπολοίπων ή της ευρύτερης κοινωνίας, έστω και έμμεσα, θα εμφανίζεται πάντα αυτοεξυπηρετούμενος και επιδεικτικός, σε τελική ανάλυση, και η πραγματική τραγωδία ήταν ότι αυτός ο κυνισμός ήταν από μόνος του ικανός για να εμποδίσει γνήσιες προσπάθειες βοήθειας των άλλων ή της ευρύτερης κοινότητας, από φόβο ότι μια τέτοιου είδους ενέργεια θα ερμηνευόταν ως κυνική, επιτελεστική και ιδιοτελής, από πλήθος των θεατών, την προσοχή των οποίων θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε δεδομένη.

Ένας από τους τρεις νεαρούς άντρες με τους οποίους ζούσα εκείνες τις μέρες, είχε έναν παλιό φίλο από το σχολείο προερχόμενο από τις υποβαθμισμένες αγροτικές περιοχές έξω από το Μπέρι όπου μας επισκέφθηκε το καλοκαίρι. Κατά βάση δεν διαφέρει από πολλές άλλες μεσαίου μεγέθους πόλεις της Αγγλίας, στην άκρη της σιδηροδρομικής γραμμής, με λίγες μόνο βροχοπτώσεις, το Μπέρι θεωρήθηκε κάτι σαν νεκροταφείο, το αστείο ήταν ότι πολλοί είχαν ταφεί εδώ, αλλά για τον Κρίστιαν Γουόρντ, αυτό ήταν το όνομα του γνωστού του σχολικού μου φίλου. Με τον δικό του τρόπο ήταν και εκείνος συγγραφέας, καλύτερα διαβασμένος από οποιονδήποτε από εμάς, ειδικά στην ιστορία και στη ποίηση, που ήταν προφανώς τα μόνο βιβλία που μπορούσε να βρει από τα μεταχειρισμένα εμπορεύματα στις πρώην παρακμιακές αγροτικές πόλεις απ' όπου προήλθε το μεγαλύτερο μέρος του αναγνωστικού του υλικού. Εξακολουθούσε να διαβάζει βιβλία, κάτι που μας σόκαρε λίγο, και αρνήθηκε να ασχοληθεί με τον σύγχρονο λόγο, γιατί λίγα βιβλία ήταν προσβάσιμα, εκτός από εκείνα που ήταν επί πληρωμή. Όλα αυτά προστέθηκαν στην ατμόσφαιρα της παλαιάς εποχής που περιέβαλλε τον Κρίστιαν Γουόρντ. Σε εμάς, με τα μικροδιαχειριζόμενα προφίλ, οι αντιπαραθέσεις στις συζητήσεις, οι επεκτάσεις δικτύου και τα πακέτα συνδρομής,

φαινόταν ως απομεινάρια μιας άλλης εποχής, και ο τρόπος που έβλεπε τα πράγματα, μας κίνησε το ενδιαφέρον για να ξεκινήσουμε, γεννημένος όπως ήταν από τη μοναδική του ανάγνωση και σκέψη. Υπήρχαν και άλλες ανησυχητικές πτυχές του Κρίστιαν Γουόρντ για τις οποίες μάθαμε αμέσως μετά την αποβίβασή του στον σταθμό λεωφορείων στο Μπέρι, με τα νυχτοπούλια να φλυαρούν, για τη διαμονή του για έξι ή επτά εβδομάδες, κατά τη διάρκεια των οποίων κοιμόταν κάτω από ένα λερωμένο πάπλωμα στο πάτωμα σε ένα μη επιπλωμένο δωμάτιο έξω από τη κρεβατοκάμαρα του παλιού του φίλου. Αν πήγαινες στη τουαλέτα μετά από αυτόν, μάθαμε, ότι θα έβρισκες το σαπούνι και τη λεκάνη ανεξήγητα μαυρισμένα, από καπνιά. Τα ρούχα του είχαν τη χαρακτηριστική μυρωδιά μούχλας, είχε πρόβλημα με το ένα του πόδι, στο οποίο διέρρεε συχνά αδιάφανο πύον, που σημαίνει ότι το κράτησε τυλιγμένο με κάτι κουρέλια μέσα από τη μπότα του, όταν ήταν στο εξοχικό του, μας είπε, ότι στο σκυλί της οικογένειας άρεσε να γλύφει τον “χυμό” του ποδιού του. Η έλλειψη τακτ και ευχέρειας του, μας εκνεύρισε πάρα πολύ ώστε να τον λυπόμαστε. Παρά την ευαισθησία του, φαινόταν βαριεστημένος και αδρανής, τελικά ήταν πολύ διασκεδαστικό να παρακολουθώ και να διηγούμαι τους συχνούς του εξευτελισμούς.

Το περιστατικό που θυμήθηκα, υπό το φως της διακοπής του ρεσιτάλ μου για τη ποίηση της Ζαράια Ζαντάν, πρέπει να συνέβη μετά την άφιξη του, στο υπόγειο ενός μπαρ χωρίς χρέωση δωματίου, όπου είχαμε οργανώσει ένα ρεσιτάλ. Ακόμη και αν δεν τον ενδιέφερε, ο Κρίστιαν Γουόρντ δεν είχε που αλλού να πάει, αλλά ή ποίηση, όπως έλεγε, ήταν κοντά στη καρδιά του και ήταν συγκινητικά ανυπόμονος, σκέφτηκα, πριν ξεχυθεί η νύχτα, να δω τι σκάρωναν οι αστοί ποιητές. Επέλεξα ένα μεγάλο ποίημα για να τελειώσω το πρώτο μέρος της εκδήλωσης. Μεγάλα ποιήματα, είναι ντροπή μου που το παραδέχομαι, ήταν η ειδικότητά μου, και ήμουν περίπου στα μισά όταν αντιλήφθηκα το δυνατό βουητό ή το σιγανό κλάμα, συνοδευόμενο από ένα διαχυτικό γέλιο από το κοινό, είκοσι περίπου συμφοιτητών, επίσης από κάποιους συγγραφείς στα σαράντα ή στα πενήντα τους, διεκδικούσα την επιβεβαίωση τους, κάπως άβολα στην αρχή, το γέλιο εξαπλώθηκε καθώς ο ήχος από τα ποτήρια του κρασιού συνεχιζόταν αμείωτος, αλλά αν κάτι γινόταν ακόμη πιο θορυβώδες, ήταν το δάχτυλο του Κρίστιαν Γουόρντ που αρχίζει να παίρνει το κολάι.

Την πρώτη φορά που έριξε το βλέμμα του στη Τζέσικα Λέικ, εξιστορούσε το αποκορύφωμα του έρωτα του ο Κρίστιαν Γουόρντ, εκείνη στεκόταν δίπλα από ένα μανεκέν στη βιτρίνα του μαγαζιού “Ρούχα Λέικ”, κρατώντας μια παλιά κορνίζα για τη βιτρίνα, που την πλαisiώνει το πρόσωπό της σαν ένα πραγματικό πορτρέτο, ισχυρίστηκε ο Γουόρντ, άφθονα κολιέ με χάντρες, χρωματιστά μποά, και κασκόλ στη βιτρίνα του μαγαζιού με τη κορνίζα του προσώπου της και έπειτα ο δρόμος, μειωμένης κίνησης με λακκούβες, με τον πρωινό ήλιο, έγινε επίσης μέρος του τοπίου που πλαisiώνει τη Τζέσικα Λέικ, καθώς εκείνη στεκόταν στη τζαμαρία του μαγαζιού της, μετακινούσε ένα μανεκέν με βελούδινο παντελόνι στην άκρη με το γοφό της. Στο κατώφλι υπήρχε μια πινακίδα, λοξή με καλλιγραφικά, κάπως αυστηρή και ταυτόχρονα αστεία, ζητώντας οι αιτήσεις για σύντροφο, να παραδοθούν στο ταμείο, ένα τρομερά ελπιδοφόρο ή απελπιστικό πείραμα που δεν γινόταν να μην μείνεις έκπληκτος με τον

έναν ή με τον άλλον τρόπο. Και οι πέντε καταλήξαμε να συμπληρώνουμε μια από αυτές τις αιτήσεις, αρχικά με πνεύμα αλληλεγγύης για τον Κρίστιαν Γουόρντ, ο οποίος μέχρι εκείνη τη στιγμή ήταν αμήχανος σχετικά με την εκδήλωση του ενδιαφέροντος του, και παρόλο που στην αρχή στηριζόταν στη βοήθεια μας, η συμπεριφορά του άλλαξε γρήγορα σε ζήλεια και καχυποψία, αγχωμένος ότι η Τζέσικα Λέικ, με την οποία ακόμα να ανταλλάξει μια λέξη, θα επέλεγε μια από τις επιλόλαιες αιτήσεις μας αντί της δικής του, ένα μικρό έπος στη πεζογραφία στο οποίο λίγο ή πολύ εκείνος “εκτοξεύεται” στα πόδια της.

Τα βλέμματα μας συναντήθηκαν στον καθρέπτη του μπαρ, έπειτα με το βλέμμα της Φίμπι Γκλας, δεν υπήρξε ανταγωνιστικότητα στην έκφραση της, αλλά μια γλυκιά, σχεδόν συμπαθητική έκφραση, που υπήρχε εκεί στον καθρέπτη, πάνω από το παρασκήνιο του στριμωγμένου πλήθους των εξαιρετικά μεθυσμένων ποιητών οι οποίοι γέμισαν το μπαρ Travelodge. Εν ολίγοις αναρωτήθηκα σχετικά με εκείνη και τον Σόλομον Βίζε. Δεν ξέρω αν πιστεύεις στο πεπρωμένο του ποιητή, συνέχισε ο Βίζε, κοιτάζοντας χαμηλά το μπουκάλι μπύρας του με ένα αμυδρό χαμόγελο και παρότι ήταν μια γελοία δήλωση, θορυβήθηκα αμέσως, διότι η δήλωση αυτή ήταν επίσης και μια κατηγορία, σκέφτηκα, ένας υπαινιγμός για την απάρνηση μου όσον αφορά τη ποίηση, αν και δεν υπήρχε κανένα τέτοιο υπονοούμενο στο πρόσωπο του Βίζε ή στον τόνο της φωνής του, η οποία παρέμενε απαλή, και γι’ αυτό δεν μπορούσα να εξηγήσω πλήρως τη νευρική κατάσταση που ένιωθα, καθώς καθόμουν στο μπαρ, στο διετές φεστιβάλ Πολιτισμού, στραμμένος μακριά από το πλήθος. Αρχίζουμε να πιστεύουμε ότι είμαστε ξεχωριστοί, έτσι δεν είναι; Συνέχισε ο Σόλομον Βίζε, αλλά κρατάμε κρυφή αυτή τη γνώση, αγνοώντας στην αρχή την εγκόσμια πραγματικότητα την οποία η προσωπική και ενδόμυχη πεποίθησή μας μεταδίδεται από οποιονδήποτε που μοιράζει αυτή τη δήθεν μοναδική φιλοδοξία, τα πράγματα που πιστεύουμε ότι μας κάνουν μοναδικούς, ανακαλύπτουμε αργότερα, ότι είναι τα πράγματα που μοιράζονται από όλους και ο καθένας επιθυμεί τα ίδια πράγματα με εμάς. Όμως εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι διαθέτουμε ένα μοναδικό συστατικό, όσο και αν διαμαρτυρόμαστε γι’ αυτό και κρατάμε αυτή τη κρυφή πληροφορία, χωρίς να το παραδεχόμαστε ποτέ και σε κανέναν, αλλά η αλήθεια είναι ότι ενισχύει την επιδίωξη μας στη ζωή και δικαιολογεί τις πράξεις μας όταν εκμεταλλευόμαστε κάθε φυσικό ή παράδοξο όφελος, κάθε τι απρόσμενο που φέρνει το πεπρωμένο.

Όλα έδειχναν ότι ο Μαξ Μίκαελς παρατηρούσε τον Σόλομον Βίζε ως έναν βαθμό με δέος, πιθανότατα λόγω της πρόσφατης υπηρεσίας του στη πρωτεύουσα και της εμφάνισής του σε μερικά από τα πιο δημοφιλή περιοδικά, εκεί που ο Μαξ σίγουρα θα ήταν γνωστός λόγω της φήμης του, ακόμη και εδώ, μακριά από τις πηγές φυσικών πόρων, με καθυστέρηση δύο έως τριών εβδομάδων των συγκοινωνιών. Μοιράζοντας μια δημιουργική διανοητική προοπτική σε ένα οικείο περιβάλλον, αυτοί ίσως να είναι ικανοί να βοηθήσουν ή να συμβουλευθούν ο ένας τον άλλον, ίσως ακόμη και να κάνουν παρέα, όπως και οι γονείς του Σόλομον Βίζε, εκτός από την ενδόμυχη άρνηση του Βίζε γι’ αυτή την ιδέα και το αμφίβολο σχέδιο του να διακόψει κάθε επαφή με τον Μαξ Μίκαελς, εφόσον φαινόταν ότι η γνωριμία τους θα γινόταν φορτική.

Οι νέοι επίδοξοι ποιητές επισκεπτόνταν τον ηλικιωμένο ποιητή στο σπίτι του, όπως προέβλεπε η παράδοση και η γυναίκα του καταλάβαινε πόσο σημαντικό ήταν αυτό. Ήταν εδώ για να αποδώσουν φόρο τιμής στα επιτεύγματά του και ήλπιζαν επίσης, σκέφτηκε εκείνη, να συλλέξουν λίγη από την ανεξίτηλη σοφία και διορατικότητά του, δεν πίστευαν ότι ο ηλικιωμένος άνδρας θα μπορούσε να τους προσφέρει κάτι σε αντάλλαγμα για τον χρόνο τους, υποψιάστηκε η γυναίκα του ποιητή, μια ράβδο χρυσού είτε με ένα χιουμοριστικό βλέμμα που σε κάποιους δημιούργησε αμηχανία, μια ράβδος χρυσού από τον ηλικιωμένο ποιητή, μια απόδειξη για μια διαφορετική δυσπρόσιτη εμπειρία, το μυστικό του ταξιδιού του ποιητή, ίσως, από κάποιον που το είχε ζήσει σχεδόν σ'ολόκληρη τη πορεία του. Ήλπιζαν να αντικατοπτρίζεται πάνω τους αυτή η γνώση λόγω της παρουσίας του, να παραδοθεί η παρομοιώδης ράβδος χρυσού. Αυτό τουλάχιστον παραδέχτηκαν στη γυναίκα του ποιητή ο Σόλομον Βίξε και ο Μαξ Μίκαελς, καθώς τους ρώτησε με μια παιχνιδιάρικη έκφραση, εμφανώς ευχαριστημένη από την επίσκεψη. Αλλά αν αυτές ήταν οι πραγματικές τους φιλοδοξίες, καθώς περιφέρονταν μόνον τους στη στενή σκάλα προς το υπνοδωμάτιο του ποιητή, θα έπρεπε να απογοητευτούν, είτε ο Σόλομον Βίξε.

Γύρω μας, στο μπαρ Travelodge όλοι οι ποιητές ξυπνούσαν. Κάποιοι κρατούσαν φλιτζάνια με καφέδες που αχνίζουν και τσάι στα χέρια τους, άλλοι μασούσαν προσεκτικά ξηρά τοστ, κάποιοι είχαν μικρά μπολ με δημητριακά ή φρούτα και άλλοι πάλι πρόσφεραν στον εαυτό τους ένα μεγάλο πρωινό με τηγανητά. Πολλοί έφεραν τις αποδείξεις της προηγούμενης, γεμάτη με καταχρήσεις βραδιά μπροστά τους. Είδα μελανιές και ματωμένα χείλη, μουτζουρωμένα και λαμπερά πρόσωπα, αλλά το κλίμα στο μπαρ ήταν ευδιάθετο, αφού υπήρχε στην επιφάνεια μια ήπια φλυαρία πρωινών συζητήσεων. Χωρίς να μιλάει η Φίμπι Γκλας χαιρέτησε και ο Σόλομον Βίξε σήκωσε επιτέλους το βλέμμα του από το αδειανό φλυτζάνι του. Ήταν σχεδόν έντεκα. Όταν σηκώθηκαν από το μπαρ, τους ακολούθησα προς τα έξω και σταματήσαμε όλοι στο δρόμο, δίπλα στα μεγάλα παράθυρα του Τράβελοντζ. Ήταν ένα ηλιόλουστο πρωινό, η κυκλοφορία ήταν ελάχιστη και τα λεπτά δέντρα τρεμόπαιζαν. Είδα τη Φίμπι Γκλας να κοιτάζει τον Σόλομον Βίξε, έπειτα του κράτησε το μπράτσο για να φύγουν, χωρίς να πουν αντίο, αλλά και οι δύο κούνησαν τα χέρια τους καθώς απομακρύνονταν σαν να με απαλλάσσουν επιτέλους από την έγνοιά τους. Τους κοίταξα καθώς περνούσαν από τη Γέφυρα της Αμαρτίας μέχρι να γίνουν λεπτές σιλουέτες στον ορίζοντα και τότε οι φιγούρες τους φαινόταν να διασκορπίζονται, να αναπηδούν και να διαλύονται προτού εξαφανιστούν μέσα στο κλιμακωτό πλέγμα των ανθρώπων και των κτιρίων. Από τα παράθυρα του μπαρ, μπορούσα να δω τους ποιητές που ξεκινούσαν να στήνονται, να σηκώνονται από τους μεγάλους καναπέδες, από τις θέσεις τους στο μπαρ. Καθώς ξεκίνησαν να συγκεντρώνονται στα παράθυρα ο ένας μετά τον άλλον, σκέφτηκα ότι είχα αισθήματα ή σκέψεις γι'αυτούς τους ανθρώπους, αυτούς τους ποιητές, σε βαθμό που μπορούσα να τους δω ή να τους έχω στο νου μου συνεχώς. Ήμουν σαν ένα σπιτικό με αισθήματα και σκέψεις για αυτά τα σαράντα ή πενήντα άτομα, τα οποία μπορούσα να δω, γι'αυτό συνεχώς με απασχολούσαν συναισθήματα και σκέψεις για τη ζωή και τις δραστηριότητές τους και κατάλαβα, καθώς τους κοιτούσα, ότι δεν εξαρτώντουσαν από εμένα, αυτά τα σαράντα/πενήντα άτομα, αλλά ότι εγώ εξαρτώμουν από εκείνους,

δεν ήμουν τίποτε άλλο για εκείνους παρά ένα σπίτι συναισθημάτων και σκέψεων και μου είχαν επιτρέψει να τα εκφράσω, είχαν ακόμη καλωσορίσει και ενθαρρύνει αυτά που ένιωθα, μέχρι που το σπίτι αυτό άδειασε και όλα τα προβλήματα και οι δυσκολίες με αυτά τα σαράντα/πενήντα άτομα, φαινόταν να έχουν εξαφανιστεί, τώρα που ήρθα αντιμέτωπος πρόσωπο με πρόσωπο με αυτούς, μαζευτήκαμε όλοι στο μπαρ, οι μορφές τους που συγκεντρώνονται στα παράθυρα σαν την έκφραση μιας μοναδικής νοημοσύνης, καθώς ήταν οι μόνες εξωστρεφείς εκδηλώσεις των σκέψεων μου, οπότε συνειδητοποίησα πως η εξάρτηση μου από εκείνους ήταν απόλυτη και γνώριζα ότι αν αυτοί οι άνθρωποι, έπρεπε να απομακρυνθούν εντελώς από εμένα, θα μου προκαλούσε αμέσως απόγνωση, και θα αποτραβιόμουν στα ατελείωτά κόμπλεξ μου, δικαιολογώντας την απομάκρυνση μου από αυτό το γκρουπ, αλλά εξίσου, ότι αν αυτοί με είχαν καλωσορίσει στις τάξεις τους και ήταν δίπλα μου, σύντομα θα άρχιζα να δυσανασχετώ με την εγγύτητα και τις απαιτήσεις τους όσον αφορά την ενέργεια μου, έτσι και σε αυτή τη περίπτωση θα αποσυρόμουν στα κόμπλεξ μου δικαιολογώντας και πάλι την αποχώρηση μου.

Με άλλα λόγια, το αποτέλεσμα θα ήταν το ίδιο και έπειτα μου ήταν ξεκάθαρο, σκέφτηκα, ότι το μόνο μέρος για μένα ήταν εδώ, όπου στεκόμουν, μπροστά σε μια μεγάλη τζαμαρία που με διαχωρίζει από τη ποιητική κοινότητα, αυτοί οι σαράντα/πενήντα κατά τ'άλλα αρκετά αδιάφοροι άνθρωποι και σε αυτή την ασφαλή απόσταση, προστατευμένος από μια τζαμαρία, ήμουν σε θέση να επαινώ και να προσβάλλω την ομάδα αυτών των ποιητών που ήταν μαζεμένοι στα παράθυρα από το δάπεδο στην οροφή του μπαρ, τα βλέμματα τους ξεκίνησαν να κατευθύνονται προς τα εμένα, καθώς τους ανταπέδιδα φιλικές χειραψίες και προσβλητικές εναλλάξ, γνώριζα ότι από αυτή την ασφαλή απόσταση, καθώς μπορούσα να παρατηρώ τους ποιητές σε όλο το μήκος, ενώ χάζευα με το βλέμμα μου αυτή τη συγκέντρωση, τίποτα λιγότερο απ'όλους τους ποιητές στη τζαμαρία να καταρρέουν στο πάτωμα θα ήταν αρκετό για εμένα, αλλά αυτή η κατάσταση του να μην είναι τίποτε αρκετό, ήταν αυτή που μου ταίριαζε σκέφτηκα, καθώς συνέχιζα να προχωράω και να χαιρετώ στο πεζοδρόμιο έξω από το μπαρ επειδή μπορούσα να νιώσω τη κριτική που θα ερχόταν κατά πάνω μας σαν μια σκιά λόγω του ήλιου, μόνο αν μπορούσα να διατηρήσω την οπτική επαφή με τους ποιητές καθόλη τη διάρκεια, καθώς τα βλέμματα τους ήταν συνδεδεμένα με το δικό μου ή επικεντρωμένα σε ένα σημείο γύρω από τον λαιμό μου, καθώς συνέχιζα να χαιρετώ και να βαδίζω προς την άλλη πλευρά της τζαμαρίας, μόνο τότε θα μπορούσα να αποτρέψω τον εαυτό μου από το να εισέλθω σε μια κατάσταση όπου επικρατεί ο απόλυτος πανικός.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

My route took me eastwards, along the river the same unresponsive grey, despite the late sun angling its thick beams from behind me. I had been invited to the twenty-sixth Festival of Culture to fulfil a number of duties, and the most pressing now lay ahead of me: the recital of some poems, in translation, by the Ukrainian poet, essayist and broadcaster Zariyah Zhadan, before an audience of several hundred at the King George Hall, Zhadan had been booked to recite her poems in the original Ukrainian, and her animated performance style was to provide the conclusion to the evening, which featured a number of other controversial or politically sensitive writers, paired with authors and editors who had either translated their works, or published them in English – which is what I had done, selecting five of Zariyah Zhadan’s poems for appearance in the spring issue of Casement. The event had been thrown into disarray by news I had received earlier in the afternoon from the organizers, via email, that Zariyah Zhadan would be unable to attend, as she had been detained by authorities at Heathrow early that morning, for reasons that couldn’t be specified, word of which had only just reached them. So I would be reciting the poems of the outspoken Ukrainian poet alone on stage at the King George Hall, where I would be expected to in some way embody the work’s political efficacy, in front of an audience of close to a thousand spectators, who were eager to soak up statements of political dissent, particularly when targeted at a regime that is portrayed across our media as violently repressive and dangerously corrupt, in this case that of the Russian government. What purpose did it serve, I wondered as I passed a food stand selling savory Brazilian pastries, to read out these works – undoubtedly deeply felt, terrifying and hilarious works of poetry – firstly in translation, so lacking the reference points and natural medium of their own language, and secondly for the applause of a comfortable audience, on a clement early autumn weeknight, in the center of London?

A trip out to a thoroughly respectable cultural event and a glass of wine afterwards – wasn’t this kind of thing simply assisting our own complacency and impotence, I thought as I shouldered through a group of teenagers carrying skateboards on the South Bank, dramatizing in the guise of a worthy literary event a power struggle from the seemingly distant arena of post-Soviet politics, and basically celebrating our distance from it, thereby completely ignoring our own situation? Might this spectacle just as well be completely made up, set on Mars, for example, featuring a race of reptilian humanoids, for all the impact it would have? Hadn’t the poetry of Zariyah Zhadan been converted, in these palatial buildings, with their lighting rigs and sound systems and multilevel restaurant and bar facilities, seamlessly into inoffensive, or even officially mandated, entertainment? I did not know, and I did not really care – I recognized these thoughts as displaced anxiety about the performance. But it was true that I had considered them earlier in the day, too, running over several possible critiques that could be mounted of the event, a habit I’d formed years ago, like many in the literary

sector, of having to imaginatively justify my activities to a zealous and politically astute cabinet of observers.

Certain friends, certain acquaintances, and certain enemies sat in this imaginary boardroom. They presented the facts about the occasion, interpreting them in terms of my personal gains, weighing this against the benefits to others and the larger community, often zoning in on aspects of the situation which precisely appeared to benefit others and the larger community, but in actuality benefited mainly myself, not least through contribution to my public image as someone sensitive to the predicaments of those less fortunate, in the creative sphere at least. When a critique of this sort came from one corner of the imaginary council, it would be met with something like the following from the opposite wing to a person actuated by self-interest, any attempt at altruism, that is, at assisting others or the larger community, however indirectly, will always appear self-serving and performative in the final analysis, and the real tragedy was that this cynicism was itself capable of warding genuine attempts at assisting others or the larger community, out of fear that such an action would be interpreted only as cynical, performative and self-serving, by the host of onlookers whose attention we could take for granted.

One of the three young men I lived with in those days had an old school friend from the deprived rural areas outside of Bury who visited us over the summer. Basically indistinguishable from countless other medium - sized English towns, at the end of a train line, with only its low rainfall statistics to recommend it, Bury was seen as something of a graveyard – many had been buried there, the joke went, but for Christian Wort, that was the name of my friend's old school friend, was as close to the metropolis as he'd been. In his own way he was a writer, too, far better read than any of us, especially in history and poetry, which were apparently the only books he could get hold of from the second hand emporiums in the long-declined ex-farming towns where he came by most of his reading materials. He still read books in their entirety, which shocked us a little and declined to engage with the contemporary discourse, or what little of it was accessible outside the paywalls. All of this added to the old-world atmosphere that surrounded Christian Wort, to us, with our micromanaged profiles, red wars, network expansions, and subscription packages, he seemed like a relic from another era, and his private perspective mystified us to start with born as it was from his largely solitary reading and thinking. There were other alarming aspects of Christian Wort that we learned about soon after he alighted at Bury coach station, with the night birds still chattering for his stay of six or seven weeks, during which he slept under a stained quilt on the floor in the unfurnished box room off his old friend's bedroom.

If he went into the bathroom after him, we learned, you would find the soap and basin inexplicably blackened as if by soot, his clothes had a characteristic mildewy smell, he had a problem with one of his feet, which leaked at all times a clear pus, meaning he kept it wrapped in what can only be described as rags, inside his boot, when at home in the country, he told us the family dog loved to lick the juice off his foot of an evening.

His lack of tact and fluency unnerved us too much to feel sorry for him, despite his sensitivity, he seemed dulled and immobile, and finally it was too amusing to witness and recount his frequent humiliations. The incident I remembered, in light of the interruption of my recital of Zariyah Zhadan's poetry, must have happened quite soon after he arrived, he had organized a recital in the basement of a sports bar that didn't charge for room hire. Even if he hadn't been interested Christian Wort had nowhere else to go, but poetry, as he put it, was close to his heart and he was touchingly we eager, I thought, before the evening unfolded, to see what the poets in the town, as he put it, were up to. I had selected a long poem to end the first half of the event – long poems, it is my shame to admit, were my specialty – and I had been about midway through when I became aware of the high-pitched hum or low whine, followed by a scattering of laughter, from the audience of twenty or so fellow students – plus one or two writers in their forties or fifties, whose approval we were vying for – uneasy at first, but laughter that spread as the tone of the wine glass went on unabated, if anything getting louder as Christian Wort's finger – it was him – warmed to its groove.

The first time he had set eyes on Jessica Lake, as Christian Wort often recounted at the height of his infatuation, she was standing next to a mannequin in the window of her shop, Lake Clothes, carrying an old picture frame for the window display, an old picture frame that framed her face like a real-life portrait, Christian Wort claimed, making the abundance of bead necklaces, colored boas and scarves in the shop window part of her frame as well, and then the street itself, quiet and ridged with early morning sun, also became part of what framed Jessica Lake, as she stood in the window of her shop, budging a mannequin in velvet trousers aside with her hip. On display in the doorway there had been a sign, in Jessica Lake's precise, slanting cursive, half seriously or half-jokingly calling for 'boyfriend applications' to be handed in at the till, a wildly hopeless experiment it was hard not to be struck by, one way or the other. All five of us ended up writing one of these applications, initially in a spirit of solidarity with Christian Wort, who by this time was self-conscious about displaying his interest, and although initially buoyed by our support, his attitude quickly turned to one of jealousy and suspicion, fearing that Jessica Lake, who he was yet to exchange a word with, would select one of our flippant compositions over his more intense proposal, a mini-epic in prose in which he more or less flung himself at Jessica Lake's feet.

Our eyes met in the bar mirror, and then the eyes of Phoebe Glass joined them, and there was no antagonism in her face, but a gentle, almost sympathetic expression, which hovered there, in the mirror, over the backdrop of jostling bodies of increasingly drunk poets who now filled the Travelodge bar. I wondered briefly about her and Solomon Wiese. I don't know if you believe in the destiny of the poet, Solomon Wiese continued, looking down at his beer bottle with a small smile, and although it was a ridiculous statement I was instantly alarmed by it, because the statement was also an accusation, I thought, an allusion to my abandonment of poetry, even though there was no hint of this on Solomon Wiese's face or in his tone of voice, which remained soft, and so I couldn't fully explain the uneasiness I felt, as I sat at the Travelodge bar, at the biennial

Festival of Culture, facing away from the throng. We start of believing that we're special, don't we, Solomon Wiese went on, but we keep this knowledge secret, unaware at first of the mundane reality that our private and innermost belief is shared by everyone who also shares our supposedly unique aspiration – the thing that we believe makes us unique, we later discover, is the thing that is shared by absolutely everyone, and everyone desires the same things that we desire – yet we are still convinced that we possess a unique ingredient, no matter how much we protest against it later, and we hold on to this hidden piece of information, never admitting it to anyone, but the fact is it powers our pursuit through life, and it justifies our actions when we capitalize on every natural or unnatural advantage, every vagary of fortune.

All the signs were that Max Michaels regarded Solomon Wiese with a measure of awe, probably resulting from Solomon Wiese's recent stint in the capital and his appearance in some of the more popular journals there that Max Mikkaels would surely have known by reputation, even here, far beyond the pay zones, with the region's built-in comms delay of two to three weeks. Sharing a creatively minded outlook and a regional background they may very well be able to assist or advise each other, they might even befriend each other, as Solomon Wiese's parents had put it, despite Solomon Wiese's inner resistance to this idea, and his vague plan to sever all contact with Max Mikkaels if it transpired from their meeting that he was likely to become a burdensome acquaintance.

The young aspiring poets were visiting the old poet in his home, as tradition dictated, and she understood the importance of this – they were here to pay tribute to his achievements, and they were hoping as well, she thought, to glean some lasting wisdom or insight from him, they were hoping, weren't they, that the old poet would offer them something in return for their time, the old poet's wife suspected, some nugget of gold, she said with a look of humorous mischief, a nugget of gold from the old poet, a clue to some otherwise inaccessible experience, the secret of the poet's journey, perhaps, from one who'd lived it almost all the way through – they were hoping to have this knowledge reflected upon them by his presence, to be handed the proverbial nugget of gold. At least this was what Solomon Wiese and Max Mikkaels admitted to the old poet's wife, as she quizzed them with a mischievous expression, clearly delighted by the visit – but if those were their actual hopes as they traipsed by themselves up the narrow staircase to the poet's chamber, they were to be sorely disappointed, Solomon Wiese said.

Around us in the Travelodge bar all the poets were walking up – some cupped steaming coffees and teas in their hands, others chewed cautiously on pieces of dry toast, some had little bowls of cereal or fruit, and still others were applying themselves to massive fried breakfasts. Many bore the evidence of the previous night's excesses on their faces – I saw bruises and bloodied mouths, smeared make-up, and shiny faces, but the mood in the Travelodge bar was a good-humored one, kept afloat by a gentle babble of morning conversation. Without speaking Phoebe Glass gestured at the clock, and

Solomon Wiese looked up at last from his empty espresso cup. It was almost eleven. When they rose from the bar, I followed them outside, and we all paused on the street, by the large windows of the Embankment Travelodge. The morning was bright, the traffic was passing greyly and I consequentially, the thin trees were shivering.

I saw Phoebe Glass looking up into Solomon Wiese's face, then she took him by the arm, and they turned to go, neither saying goodbye, but each showing an outstretched hand as they moved away, as if dismissing me at last from their concern. I watched them as they crossed Waterloo Bridge, until they became silhouettes, and then their figures seemed to disassemble, bobbling and melting, before disappearing into the scaled mesh of people and buildings. In the windows of the Travelodge bar, I could see that the poets were beginning to stand, unfolding themselves from the long couches, from their corners, from their positions at the bar.

As they began to gather at the windows one by one, I reflected that I only had feelings or thoughts about these people, these poets, to the extent that I could see them or that I held them in mind, and yet I seemed to have feelings and thoughts about them constantly – I was like a house for feelings and thoughts about these forty or fifty people, who I could see gathering in the windows of the Travelodge bar, in that I was constantly occupied by feelings and thoughts about their lives and their activities, and I understood, as I watched them, that they were not dependent on me, these forty or fifty people.

But that I was dependent on them, I was nothing but a house for thoughts and feelings about them, and that they had allowed me to express my thoughts and feelings about them, they had even welcomed and encouraged my feelings and thoughts about them, until the house of thoughts and feelings had emptied, and all of my problems and difficulties with these forty or fifty people seemed to disappear, now that I was confronted by them in person like this, massed together in the Travelodge bar, their outlines assembling in the windows like the expression of a single intelligence, as if they were also where the thoughts found form, in that without them there would be no thoughts, so really my dependence on them was total, I realized, and I knew that if the forty or fifty people in the window were to turn away from me entirely, it would cause me to descend immediately into despair, to withdraw into my own endless complexes justifying my removal from the group of forty or fifty people, but equally, that if they had welcomed me into their ranks, and their ranks had closed around me, I would soon start to resent their proximity and their demands on my energy, and so I would also in that case withdraw into my own complexes justifying my removal from the group of forty or fifty poets – in other words the outcome would be the same, and it was clear to me then, I thought, that the only place for me was here, where I was standing, in front of a large sheet of glass that separated me from the poetry community, these forty or fifty otherwise quite unremarkable people, and at this safe distance, shielded by a layer of glass, I was able to praise and insult the group of forty or fifty poets who were gathered in the floor-to-ceiling windows of the Travelodge bar, their gazes beginning to click

towards me, as I gestured towards them with friendly gestures and insulting gestures alternately, I knew that from this safe distance, while being able to observe the poets at full length, while feasting my eyes on this gathering of poets, nothing short of all the poets in the window collapsing to the floor would be enough was precisely what suited me, I thought, as I continued to pace and make gestures on the pavement outside the Travelodge bar, because I could feel the judgement that was coming towards us as if from overhead, it was falling towards us like a dark shape from the sun, and only if I could keep the poets in sight, in clear view at all times, as all of their eyes were connected to mine, or focused on an area around my neck, as I continued to gesture and pace on the other side of the glass, only then I could prevent myself from entering a state of absolute panic.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Σε αυτό το σημείο θα γίνει ο σχολιασμός του κειμένου που μετέφρασα. Έγινε ανάλυση κάποιων θεωριών βασισμένων στην επιστήμη της μετάφρασης, οι οποίες μας βοηθούν στο να κατανοήσουμε καλύτερα το μετάφρασμα. Οι θεωρίες αυτές είναι: Περί μεταφραστικής εντολής, Περί του κειμένου αφετηρίας και Περί μεταφραστικών προβλημάτων. Επίσης, αναφέρονται μέσα στον παρακάτω σχολιασμό κάποια σημεία τα οποία με δυσκόλεψαν ως προς τη μετάφραση και την απόδοσή τους, και γι' αυτό καταγράφω τη διαδικασία που ακολούθησα προκειμένου να επιτευχθεί ένα καλό αποτέλεσμα. Τέλος, για να βρω πληροφορίες σχετικά με όλα τα παραπάνω, χρησιμοποίησα κάποιες έντυπες αλλά και ηλεκτρονικές πηγές, οι οποίες χρησίμευσαν στο να καταλάβω πιο πολύ αυτές τις θεωρίες και να διατυπώσω με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την ανάλυση του κειμένου. Οι πηγές αυτές αναφέρονται παρακάτω στην βιβλιογραφία.

5.1 Περί μεταφραστικής Εντολής

Με τον όρο “Μεταφράζειν” δεν αναφερόμαστε σε τίποτε άλλο παρά στη μετάφραση ως ενέργημα, ως διαδικασία. Ο όρος “Μετάφραση”, με λίγα λόγια, αναφέρεται στη διαδικασία μετατροπής ενός κειμένου από μια γλώσσα σε μια άλλη, διατηρώντας την ίδια σημασία και το νοηματικό περιεχόμενο. Αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την επικοινωνία μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων και πολιτισμών. Η μετάφραση απαιτεί την κατανόηση τόσο της γλώσσας προέλευσης όσο και της γλώσσας προορισμού, καθώς και του περιεχομένου που μεταφράζεται. Πρόκειται λοιπόν για ένα σύνθετο ενέργημα, για την ποιότητα του οποίου δεν υπάρχει ταύτιση αντιλήψεων. Οι ορισμοί και οι περιγραφές διαφοροποιούνται ανάλογα με την προσωπική αντίληψη του κάθε μελετητή/μεταφραστή, στην έμφαση που δίνει και στον τρόπο με τον οποίο νοηματοδοτεί τις τρεις βασικές παραμέτρους αυτού του φαινομένου (κείμενο αφετηρίας, κείμενο υποδοχής και ο παράγοντας μετατροπής του πρωτότυπου κειμένου σε μετάφρασμα).¹ Η επιστήμη της μετάφρασης ενσωματώνει γλωσσολογικές, πολιτισμικές, ψυχολογικές και τεχνολογικές προσεγγίσεις για να κατανοήσει καλύτερα τη διαδικασία και την επίδραση της μετάφρασης στις σύγχρονες κοινωνίες. Ακόμη, η μετάφραση ενισχύει τη χρήση της κριτικής σκέψης, της ανάλυσης και της επίλυσης προβλημάτων, καθώς και της δημιουργικής σκέψης για την αντιμετώπιση μεταφραστικών προκλήσεων. Συνολικά, η επιστήμη της μετάφρασης είναι ουσιώδης για την επικοινωνία και την κατανόηση σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, προσφέροντας πλεονεκτήματα τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.²

¹ Κελάνδριας Ι. Παναγιώτης (2023), *Η Πράξη της Μετάφρασης: Στάδια, Διαδικασίες και Στρατηγικές*, Αθήνα: Κάλιπος, σ. 1-13

² Munday J. (2004), *Μεταφραστικές Σπουδές: Θεωρίες και Εφαρμογές* (μτφ. Άγγελος Φιλιππάτος), Αθήνα: Μεταίχμιο, σ.133

Τι είναι η μεταφραστική εντολή; Είναι ο λόγος για τον οποίο πραγματοποιείται η μετάφραση και είναι καθοριστικής σημασίας για τις αποφάσεις που θα κληθεί να λάβει ο μεταφραστής. Πιο συγκεκριμένα, ο Hans Josef Vermeer είναι γνωστός για τη θεωρία του "Skopos Theory" (Θεωρία του Σκοπού) στη μετάφραση. Αυτή η θεωρία έφερε επανάσταση στη μετάφραση εστιάζοντας στη λειτουργία και τον σκοπό του μεταφρασμένου κειμένου αντί να επικεντρώνεται αποκλειστικά στην πιστότητα προς το πρωτότυπο. Το βασικό στοιχείο της θεωρίας του Vermeer είναι ο σκοπός (skopos) του μεταφρασμένου κειμένου.

Ο σκοπός καθορίζει πώς πρέπει να γίνει η μετάφραση και είναι ο κύριος παράγοντας που κατευθύνει τις αποφάσεις του μεταφραστή. Η λειτουργικότητα του κειμένου για το κοινό-στόχο είναι το πιο σημαντικό στοιχείο. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τη Skopos Theory, το κείμενο στόχος (target text) δεν χρειάζεται να είναι μία πιστή αναπαραγωγή του κειμένου πηγή (source text). Αντίθετα, πρέπει να εξυπηρετεί τον σκοπό για τον οποίο μεταφράζεται, ακόμη κι αν αυτό σημαίνει απόκλιση από το πρωτότυπο. Ιδιαίτερης σημασίας κρίνεται ότι η θεωρία του Vermeer δίνει έμφαση στη σημασία του πολιτισμικού και καταστασιακού πλαισίου τόσο του κειμένου πηγή όσο και του κειμένου στόχου.³

Ο μεταφραστής πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πολιτισμικές διαφορές και τις ανάγκες του κοινού-στόχου. Η συγκεκριμένη θεωρία τονίζει την ευθύνη του μεταφραστή να διασφαλίζει ότι το κείμενο στόχος είναι κατάλληλο για τον σκοπό του και ανταποκρίνεται στις ανάγκες του κοινού-στόχου. Αυτό περιλαμβάνει την ικανότητα να προσαρμόζει και να αλλάζει το κείμενο πηγή, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο. Υπάρχουν και κάποιοι κανόνες της θεωρίας του σκοπού: 1) Το κείμενο στόχος καθορίζεται από τον σκοπό που πρέπει να εξυπηρετήσει, 2) Το κείμενο στόχος πρέπει να είναι συνεκτικό με το εσωτερικό του πλαίσιο και κατανοητό από το κοινό-στόχο, 3) Το κείμενο στόχος πρέπει να είναι πιστό στο κείμενο πηγή όσο αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με τον σκοπό του κειμένου στόχου. Η Skopos Theory του Vermeer έφερε μια νέα προοπτική στη μετάφραση, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στη λειτουργικότητα και στις ανάγκες του κοινού-στόχου και λιγότερη στην ακριβή αναπαραγωγή του πρωτότυπου κειμένου.

Επίσης, η Christiane Nord είναι γνωστή για τη συμβολή της στη θεωρία της λειτουργικής προσέγγισης στη μετάφραση. Οι βασικές αρχές της θεωρίας της επικεντρώνονται στην ιδέα ότι η μετάφραση πρέπει να εξυπηρετεί έναν συγκεκριμένο σκοπό ή "λειτουργία" και ότι οι ανάγκες και οι προσδοκίες του κοινού-στόχου είναι πρωταρχικής σημασίας. Σύμφωνα με τη Nord, η μετάφραση δεν είναι απλώς μια διαδικασία μεταφοράς λέξεων από μια γλώσσα σε μια άλλη, αλλά μια διαδικασία επικοινωνίας που πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον σκοπό (skopos) του κειμένου. Ακόμη, η Nord υπογραμμίζει τη σημασία της ανάλυσης του πρωτοτύπου κειμένου πριν από τη μετάφραση. Αυτή η ανάλυση περιλαμβάνει τη μελέτη των λειτουργιών του κειμένου, του κοινού-στόχου, του πλαισίου, κ.λπ.

Η μετάφραση πρέπει να είναι προσανατολισμένη προς τον αναγνώστη και τις πολιτιστικές του αναφορές, κάνοντας την πιο κατανοητή και αποδεκτή από το κοινό-στόχο. Αξίζει να σημειωθεί πως εισήγαγε την έννοια της "loyalty", η οποία αναφέρεται στην πιστότητα του μεταφραστή τόσο προς τον συγγραφέα του πρωτότυπου κειμένου

³ Hans J. Vermeer: *A Skopos Theory of Translation* (Reviewed by Andrew Chesterman), Helsinki: https://benjamins.com/online/target/articles/target.10.1.09che?srsltid=AfmBOopVN8K_Jh9xil2U_GQDnmQbrjoyrm7qpYM-2ckvKcBTiyMlc5shB

όσο και προς το κοινό του μεταφρασμένου κειμένου. Η "loyalty" δεν είναι το ίδιο με την πιστότητα (fidelity), αλλά μια ηθική υποχρέωση που αφορά τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα στη μετάφραση. Με λίγα λόγια, η Nord αναγνωρίζει ότι καμία μεθοδολογία δεν είναι πανάκεια και ότι οι μεταφραστές πρέπει να είναι ευέλικτοι και να προσαρμόζουν τις τεχνικές τους ανάλογα με τις απαιτήσεις κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης.⁴ Η μετάφραση του λογοτεχνικού κειμένου που εκπονήθηκε τηρεί όλες τις προϋποθέσεις της μεταφραστικής εντολής, διασφαλίζοντας την πιστότητα στο ύφος και το νόημα του πρωτοτύπου, την προσαρμογή στις πολιτισμικές αναφορές του κοινού-στόχου και την εξυπηρέτηση του προβλεπόμενου σκοπού.

Σε αυτό το σημείο θα γίνει αναφορά σχετικά με το κείμενο αλλά και τον συγγραφέα, καθώς κρίνεται απαραίτητη η γνώση του περιεχομένου του αλλά και η πορεία του ανθρώπου που το δημιούργησε.

5.2 Περί του Κειμένου Αφετηρίας

Ο Sam Riviere είναι ένας Βρετανός ποιητής, συγγραφέας και επιμελητής. Γεννήθηκε το 1981 στο Νόριτς της Αγγλίας. Σπούδασε αγγλική λογοτεχνία στο πανεπιστήμιο της ανατολικής Αγγλίας και ολοκλήρωσε το μεταπτυχιακό του στη δημιουργική γραφή στο Royal Holloway, πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Ο Riviere απέσπασε αναγνώριση λόγω του ντεμπούτο του στη συλλογή ποιημάτων, με τίτλο "*81 Austerities*", η οποία δημοσιεύτηκε το 2012. Η συλλογή αυτή έλαβε πολύ καλές κριτικές και απέσπασε το βραβείο Forward για τη καλύτερη πρώτη συλλογή. Εκτός από τη συγγραφή ποιημάτων, ο Riviere έχει εργαστεί επίσης και ως επιμελητής και συνιδρυτής του περιοδικού "*Stop Sharpening Your Knives*". Το πιο γνωστό του μυθιστόρημα είναι το *Dead Souls*, το οποίο επέλεξα για τη πτυχιακή μου εργασία. Το *Dead Souls* του Sam Riviere είναι ένα ποιητικό έργο που αντλεί έμπνευση από το πεζογραφικό έργο του Νικολάι Γκόγκολ με τον ίδιο τίτλο. Η συλλογή ποιημάτων του Riviere εξετάζει θέματα όπως η σύγχρονη τεχνολογία, η σχέση μεταξύ της ατομικότητας και της τεχνολογίας, καθώς και η σύγχρονη ανθρώπινη εμπειρία.⁵

Το βιβλίο *Dead Souls* του Sam Riviere είναι ένα λογοτεχνικό έργο που παρουσιάζει μια σατιρική ματιά στη σύγχρονη λογοτεχνική σκηνή και την έννοια της πρωτοτυπίας στον κόσμο της τέχνης και της γραφής. Το βιβλίο αφηγείται την ιστορία του Solomon Wiese, ενός ποιητή που έχει υποστεί μια μορφή «ακύρωσης» από τη λογοτεχνική κοινότητα αφού απέτυχε σε έναν αυτοματοποιημένο έλεγχο λογοκλοπής, γνωστό ως QACS. Αυτό το σύστημα, το οποίο υιοθετήθηκε από τους εκδότες εξαιτίας της έλλειψης εμπιστοσύνης του κοινού στην αυθεντικότητα της λογοτεχνίας, αναδεικνύει τις ανησυχίες γύρω από την έννοια της δημιουργικότητας σε μια εποχή τεχνολογικής υπερβολής και συνεχούς αναπαραγωγής.

⁴ Christiane Nord (2014), *Η Μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα*, (μτφ.. Σίμος Π. Γραμμενίδης, Δέσποινα Δ. Λάμπρου), Αθήνα: Διάυλος, σ. 38

⁵ Bibliography of Sam Riviere: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Sam_Riviere

Το βιβλίο *Dead Souls* του Sam Riviere έχει προκαλέσει διάφορες κριτικές που επισημαίνουν το μοναδικό του ύφος και τη σατιρική του προσέγγιση στη σύγχρονη λογοτεχνική κουλτούρα. Συνολικά, το *Dead Souls* θεωρείται ένα έντονο, στοχαστικό και πρωτότυπο έργο που αποτυπώνει με μοναδικό τρόπο τη σύγχρονη λογοτεχνική κουλτούρα και τα προβλήματά της.

Η κριτική από την «*The Independent*» χαρακτηρίζει το βιβλίο ως μια από τις πιο έξυπνες, αιχμηρές και σκληρές κριτικές για τη λογοτεχνική κουλτούρα. Το μυθιστόρημα περιγράφεται ως μια ενιαία παράγραφος σχεδόν 300 σελίδων, ένα ύφος που δίνει την αίσθηση ενός ασταμάτητου, παθιασμένου μονόλογου. Το βιβλίο αποκαλύπτει τα προνόμια και τις αδυναμίες του κόσμου της λογοτεχνίας με έναν ιδιαίτερα σαρκαστικό και καυστικό τρόπο, επικεντρώνοντας στην "κρίση εμπιστοσύνης" που έχει πλήξει τη βιομηχανία του βιβλίου και την εισαγωγή ενός ψηφιακού εργαλείου ανάλυσης λογοτεχνικών έργων (QACS) για την ανίχνευση του λογοτεχνικού λογοκλοπής (πηγή: *The Independent*). Επίσης, το «*The TLS*» επισημαίνει επίσης την καυστική σατιρική φύση του βιβλίου, σχολιάζοντας τη μοναδική του φόρμα και τον τρόπο με τον οποίο το έργο σατιρίζει τις λογοτεχνικές προσδοκίες και τους πολιτιστικούς κώδικες, εκθέτοντας τις παρασκηνακές δραστηριότητες και την υποκρισία της σύγχρονης λογοτεχνικής σκηνής (πηγή: *TLS*). Το «*The Arts Desk*» σημειώνει ότι το μυθιστόρημα επικεντρώνεται στην έννοια της πρωτοτυπίας σε μια κουλτούρα που επηρεάζεται από την τεχνολογία και την ατέρμονη αναπαραγωγή. Ο Riviere δημιουργεί μια κοινωνική σάτιρα για τον κόσμο της λογοτεχνίας, θίγοντας το θέμα των σύγχρονων πολιτιστικών κρίσεων και των "εγκλημάτων κατά της πρωτοτυπίας" που ανιχνεύονται αυτόματα με τη χρήση τεχνολογίας (πηγή: *The Arts Desk*). Συνολικά, οι κριτικοί φαίνεται να αναγνωρίζουν τη σημασία του έργου του Riviere ως μια ευφυή και αιχμηρή προσέγγιση στην σύγχρονη λογοτεχνία.

Πιο συγκεκριμένα, το μυθιστόρημα αυτό είναι γραμμένο ως ένας αδιάκοπος μονόλογος, που παραδίδεται από τον πρωταγωνιστή και αφηγητή, ο οποίος είναι ένας απογοητευμένος και περιθωριοποιημένος ποιητής. Η ιστορία διαδραματίζεται κατά τη διάρκεια ενός απογεύματος σε ένα μπαρ, όπου ο αφηγητής μιλάει σε έναν άλλο ποιητή για τη ζωή, τη λογοτεχνία και τις απογοητεύσεις του στη λογοτεχνική βιομηχανία. Δηλαδή, ο Riviere ασκεί κριτική στη λογοτεχνική βιομηχανία, εστιάζοντας στις σχέσεις εξουσίας, την εμπορευματοποίηση της τέχνης και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ποιητές. Επίσης, ο αφηγητής αντιμετωπίζει τη δική του αποτυχία και απογοήτευση, προσφέροντας μια ειλικρινή και πολλές φορές σκληρή ματιά στην πραγματικότητα της καλλιτεχνικής ζωής. Το βιβλίο εξετάζει πώς η φήμη και η αναγνώριση, επηρεάζουν την ταυτότητα και την αυτοεκτίμηση των δημιουργών και ακόμη, την επιρροή της ψηφιακής εποχής και των κοινωνικών μέσων στη λογοτεχνία και την καλλιτεχνική δημιουργία. Το *Dead Souls* έχει λάβει κριτική αναγνώριση για την πρωτοτυπία του και την καυστική του ανάλυση της λογοτεχνικής σκηνής. Κάποιοι αναγνώστες μπορεί να βρουν το στυλ προκλητικό, αλλά η βαθιά εξερεύνηση των θεμάτων της τέχνης και της ταυτότητας το καθιστά ένα σημαντικό έργο για τη σύγχρονη λογοτεχνία. Όσον αφορά το αφηγηματικό στυλ του μυθιστορήματος, το ύφος του Riviere είναι σατιρικό και διανοητικό, με μια έντονη αίσθηση σαρκασμού και κυνισμού.

Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί σύγχρονα μέσα και τεχνικές για να εξετάσει θέματα όπως η σχέση μεταξύ της ατομικότητας και της τεχνολογίας, η ψηφιακή απεργία και η απομάκρυνση από την αληθινή εμπειρία. Τα ποιήματα του είναι συχνά προκλητικά και ανατρεπτικά, πειραματιζόμενα με τη δομή και τη ρητορική της ποίησης. Ο συνεχής μονόλογος δίνει μια ροή συνειρμών που αντικατοπτρίζει τη σύγχυση και την αναζήτηση του αφηγητή καθώς χρησιμοποιεί μια απευθείας και αποστασιοποιημένη φωνή, που ενίοτε υιοθετεί τον τόνο του ψηφιακού λόγου ή της τεχνολογικής γλώσσας. Το ύφος του είναι πειραματικό και σύγχρονο, με χρήση αλληλεπιδράσεων και αναφορών που απεικονίζουν την ατομική και κοινωνική απομάκρυνση από την πραγματικότητα. Η απουσία παραγράφων ή κεφαλαίων μπορεί να αποβεί απαιτητική για τον αναγνώστη, αλλά επίσης προσφέρει μια μοναδική αναγνωστική εμπειρία. Συνολικά, το *Dead Souls* του Sam Riviere είναι ένα ιδιαίτερο και προκλητικό μυθιστόρημα που προσφέρει μια διορατική ματιά στον κόσμο της λογοτεχνίας και της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Με την καινοτομική του μορφή και τα επίκαιρα θέματα που εξερευνά, αποτελεί ένα σημαντικό έργο για όσους ενδιαφέρονται για τη σύγχρονη λογοτεχνία και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι καλλιτέχνες σήμερα.

Το *Dead Souls* του Sam Riviere δεν ακολουθεί την παραδοσιακή προσέγγιση με ξεχωριστούς χαρακτήρες που εξελίσσονται μέσα σε μια συνεκτική πλοκή, όπως σε μυθιστορήματα ή κλασικά έργα λογοτεχνίας. Αντ' αυτού, ο Riviere χρησιμοποιεί τους χαρακτήρες του ως σύμβολα ή αλληγορίες που αντιπροσωπεύουν διάφορες πτυχές της σύγχρονης ανθρώπινης εμπειρίας και κουλτούρας. Οι χαρακτήρες που πρωταγωνιστούν μπορεί να αποτελούν ανθρώπους, αλλά και αφηγηματικές φωνές ή πρόσωπα που επικοινωνούν μέσα από τα ποιήματα. Ο Riviere εστιάζει στις σχέσεις, την τεχνολογία, την απομάκρυνση και την ανθρώπινη συνείδηση. Αν και δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι χαρακτήρες με συγκεκριμένη ανάλυση ή ανάπτυξη, η χρήση της γλώσσας και της αφήγησης από τον Riviere δημιουργεί ένα πολυεπίπεδο πορτρέτο της σύγχρονης ανθρώπινης κατάστασης. Οι "χαρακτήρες" του συχνά αναδεικνύουν την απομάκρυνση, τη μοναξιά, την αδυναμία επικοινωνίας και την αναζήτηση της προσωπικής ταυτότητας στον σύγχρονο ψηφιακό κόσμο.⁶ Έτσι, οι "χαρακτήρες" στο *Dead Souls* δεν αποτελούν προσωπικότητες στη συμβατική έννοια, αλλά μάλλον αποτελούν αναπαραστάσεις και σύμβολα των σύγχρονων ανθρώπινων συνθηκών και συναισθημάτων, αναδεικνύοντας έτσι μια πιο αφαιρετική και αποστασιοποιημένη προσέγγιση στη λογοτεχνία.

Όσον αφορά την υπόθεση πιο συγκεκριμένα, αυτό που θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ως εισαγωγικό κεφάλαιο, αποτελείται από έναν διάλογο μεταξύ του ανώνυμου αφηγητή του μυθιστορήματος και του "επικεφαλής ενός μικρού εκδοτικού οίκου." Οι δύο αυτοί βρίσκονται σε λογοτεχνικό συνέδριο στο Λονδίνο, το Φεστιβάλ Πολιτισμού (FOC), το οποίο διαμορφώνει το παρασκήνιο για ολόκληρο το βιβλίο. Ο ίδιος ως επικεφαλής μικρού εκδοτικού οίκου, ο Riviere έχει φυσικά παρακολουθήσει πολλές τέτοιες εκδηλώσεις και έχει την τέλεια αίσθηση της ατμόσφαιρας. Αυτή η συνομιλία, η οποία αποτελείται αποκλειστικά από αναφορική ομιλία (χωρίς άμεσες εισαγωγικές φράσεις), παρουσιάζεται ως μονόλογος που διαδραματίζεται στο μυαλό του αφηγητή, καθώς αναφέρει τα λόγια του επικεφαλής του μικρού εκδοτικού οίκου, ο αφηγητής ακούει μόνο εν μέρει τα λόγια του, καθώς είναι αφοσιωμένος στις δικές του εσωτερικές σκέψεις. Αυτό το πρότυπο συνεχούς μονόλογου κυριαρχεί στο κείμενο του μυθιστορήματος και ενισχύει ένα κεντρικό σημείο: ότι όλοι είναι απελπισμένοι

⁶ Introduction: <https://dactylreview.com/2023/04/26/dead-souls-by-sam-riviere/>

ναρκισσιστές και νεκρές ψυχές. Ο Sam Riviere χρησιμοποιεί αυτήν την εισαγωγική σκηνή για να παρουσιάσει τον θεματική πυρήνα του βιβλίου του, ο οποίος επικεντρώνεται στην αποξένωση και την απουσία νοήματος στη σύγχρονη κουλτούρα. Η επανεμφάνιση του θέματος των "νεκρών ψυχών" αναδεικνύει τον Riviere στην ψηφιακή εποχή, όπου η ατομικότητα και η ανθρώπινη σύνδεση συχνά χάνονται στην ανωνυμία και την τεχνολογία. Συνολικά, το πρώτο κεφάλαιο εγκαινιάζει την πολυεπίπεδη προσέγγιση του Riviere στην ανθρώπινη εμπειρία και τη σύγχρονη κουλτούρα, μέσα από έναν ενδοσκοπικό και συχνά αυτοσαρκαστικό ύφος που ανακαλύπτει τις συνεχείς αντιφάσεις της σύγχρονης ζωής.

Ένας από τους πιο συχνά αναφερόμενους χαρακτήρες του βιβλίου είναι ο Solomon Wiese ο οποίος διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο στην αφήγηση και στην ανάπτυξη των θεμάτων του έργου. Συγκεκριμένα, ο Wiese είναι ένας από τους χαρακτήρες που συμβάλλουν στην απεικόνιση της αποξένωσης και της μοναξιάς στη σύγχρονη κοινωνία. Από ό,τι μπορούμε να καταλάβουμε, ο Wiese μπορεί να αντιπροσωπεύει έναν τύπο ατόμου που είναι εγκλωβισμένος σε μια τεχνολογικά διασυνδεδεμένη πραγματικότητα, αλλά παράλληλα αποξενωμένος από τις πραγματικές συνδέσεις και αλληλεπιδράσεις. Ο ρόλος του Wiese μπορεί να ενισχύει την κριτική του συγγραφέα για την απώλεια της ανθρώπινης επαφής και την απομάκρυνση από τον πραγματικό κόσμο μέσα από την τεχνολογία.

Ένας ακόμη χαρακτήρας που αξίζει να αναφερθεί είναι εκείνος του "The Old Poet", που αποτελεί ένα ακόμα στοιχείο του πολυεπίπεδου και συμβολικού κόσμου που δημιουργεί ο συγγραφέας. Ο "Παλιός Ποιητής" εμφανίζεται ως μια φιγούρα που εκπροσωπεί την παλαιά γενιά της ποιητικής και λογοτεχνικής παράδοσης, με τις αξίες και τις πρακτικές της. Πιο αναλυτικά, ο χαρακτήρας αυτός μπορεί να αντιπροσωπεύει την αντίσταση στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και στις αλλαγές στην κοινωνία, κρατώντας ζωντανές τις παραδοσιακές μορφές και αξίες της λογοτεχνικής και ποιητικής παράδοσης. Η παρουσία του μπορεί να αντιπροσωπεύει επίσης τη μελαγχολία για την απώλεια του παλιού κόσμου και της αληθινής συνάντησης και αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους ανθρώπους. Ο Riviere πιθανόν να χρησιμοποιεί τον "Παλιό Ποιητή" για να αναδείξει τις συγκρούσεις μεταξύ του παλιού και του νέου, της παράδοσης και της καινοτομίας, καθώς και τη συνεχή αναζήτηση για νόημα και αυθεντική επαφή στην σύγχρονη κοινωνία. Η παρουσία του συνδέεται συχνά με το θέμα των "νεκρών ψυχών" και της απομάκρυνσης από τις πραγματικές ανθρώπινες συνδέσεις, καθιστώντας τον ένα σημαντικό στοιχείο του μηνύματος που θέλει να περάσει το έργο.

Προσωπικά, μου κέντρισε το ενδιαφέρον ο χαρακτήρας της Phoebe Glass, η οποία είναι ποιήτρια και βρίσκεται στο επίκεντρο της αφηγηματικής εξέλιξης. Ο αφηγητής συναντά την ιστορία της μέσα από την αφήγηση του Solomon Wiese, ο οποίος την περιγράφει ως μια εξέχουσα ποιητική φιγούρα που εμπλέκεται σε ένα σκάνδαλο λογοκλοπής. Αυτή η κατηγορία για λογοκλοπή είναι σημαντική, καθώς εγείρει ερωτήματα σχετικά με την αυθεντικότητα και τη δημιουργικότητα, που είναι κεντρικά θέματα στο βιβλίο. Η σχέση της Phoebe με τον Solomon Wiese είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ο Wiese λειτουργεί ως αφηγητής της ιστορίας της και οι απόψεις του για την κατηγορία λογοκλοπής επηρεάζουν την αντίληψη του αναγνώστη για αυτήν. Αυτή η δυναμική δημιουργεί μια πολυπλοκότητα στις αλληλεπιδράσεις τους και προσθέτει βάθος στην αφήγηση. Με λίγα λόγια, όπως και οι άλλοι χαρακτήρες του βιβλίου, η Phoebe Glass είναι μια αντανάκλαση της αποξένωσης στη σύγχρονη κοινωνία. Το

σκάνδαλο που την περιβάλλει την απομονώνει και την καθιστά στόχο κριτικής, ενισχύοντας το θέμα της μοναξιάς και της αποσύνδεσης από την κοινωνία.

Για να κατανοήσουμε καλύτερα τη πλοκή του μυθιστορήματος, καλό θα ήταν να αναφερθούν και κάποιοι άλλοι εξίσου σημαντικοί χαρακτήρες. Ας συνεχίσουμε με τον Max Mikkaels ο οποίος είναι ένας μυστηριώδης και αμφιλεγόμενος χαρακτήρας στο βιβλίο. Είναι ένας διάσημος ποιητής που, όπως και η Phoebe Glass, εμπλέκεται σε ένα σκάνδαλο λογοκλοπής. Η φήμη και η επιτυχία του Max τον τοποθετούν σε μια θέση ισχύος και επιρροής στον λογοτεχνικό κόσμο, αλλά οι κατηγορίες για λογοκλοπή ρίχνουν σκιά στην υπόληψή του και προκαλούν αναταραχές στην καριέρα του. Με άλλα λόγια, ο χαρακτήρας του Max Mikkaels ενσαρκώνει την έννοια της δόξας και της πτώσης. Η ιστορία του απεικονίζει πώς η επιτυχία μπορεί γρήγορα να μετατραπεί σε αποτυχία, και πώς οι δημόσιες κατηγορίες μπορούν να καταστρέψουν τη φήμη και την καριέρα κάποιου, αλλά και οι πράξεις του εγείρουν ηθικά ζητήματα και ερωτήματα σχετικά με την ακεραιότητα. Μέσα από τον χαρακτήρα του, το βιβλίο εξετάζει τις συνέπειες της έλλειψης ηθικής και της παραβίασης της εμπιστοσύνης στον κόσμο της τέχνης και της λογοτεχνίας.

Τέλος, στο βιβλίο αναφέρονται και οι "Scholastici". Ο όρος αυτός αντιπροσωπεύει μια κατηγορία ακαδημαϊκών ή λογοτεχνικών κριτικών που έχουν σημαντική επιρροή στην ποίηση και τη λογοτεχνία. Αυτοί οι χαρακτήρες συχνά εμφανίζονται ως αυστηροί και αποστασιοποιημένοι κριτές του ποιητικού έργου, επισημαίνοντας τα λάθη και τις αδυναμίες των ποιητών. Επιπλέον, ο χαρακτήρας αυτός τονίζει την εξουσία που κατέχουν οι ακαδημαϊκοί κριτικοί πάνω στη λογοτεχνική παραγωγή και πώς η κριτική τους μπορεί να διαμορφώσει ή να καταστρέψει την καριέρα ενός ποιητή. Μέσα από αυτή την προοπτική, το βιβλίο εξετάζει τον αντίκτυπο της κριτικής και της ακαδημαϊκής αξιολόγησης στη δημιουργική διαδικασία. Η παρουσία των Scholastici επηρεάζει τις ζωές και τα έργα των κεντρικών χαρακτήρων, όπως η Phoebe Glass και ο Max Mikkaels. Η κριτική τους μπορεί να λειτουργήσει καταστροφικά ή να αναδείξει τις αδυναμίες των ποιητών, προκαλώντας τους να επανεξετάσουν και να επαναπροσδιορίσουν τη δουλειά τους. Αυτή η αλληλεπίδραση δημιουργεί μια δυναμική σχέση που αναδεικνύει την εξουσία και την επιρροή της ακαδημαϊκής κριτικής.

Συνοψίζοντας, είναι ένας σημαντικός χαρακτήρας στο *Dead Souls* που αναδεικνύει τα θέματα της εξουσίας, της κριτικής και της απομόνωσης στην ακαδημαϊκή και λογοτεχνική κοινότητα. Μέσα από αυτόν τον χαρακτήρα, ο Sam Riviere προσφέρει μια κριτική ματιά στη λειτουργία της κριτικής και την επιρροή της στη δημιουργική διαδικασία και τη λογοτεχνική παραγωγή.⁷

⁷ *Dead Souls* by Sam Riviere : <https://play.google.com/store/books/details?id=L1fiDwAAQBAJ>

5.3 Περί Μεταφραστικών Προβλημάτων

Κρίνεται απαραίτητη η αναφορά στη διαδικασία που ακολουθήθηκε προκειμένου να βγει το μετάφρασμα, καθώς και οι δυσκολίες που προέκυψαν και η επίλυσή τους. Κατά τα διάφορα στάδια της μεταφραστικής διαδικασίας, ο μεταφραστής μπορεί να περιπέσει σε σφάλμα είτε αυτό είναι σημασιολογικό, γραμματικό, είτε είναι υφολογικό. Το κείμενο άφιξης συχνά δεν είναι ισοδύναμο με το κείμενο αφετηρίας. Δηλαδή, το κείμενο άφιξης μπορεί να εξάγεται με διαφορετικό τρόπο από εκείνο της αφετηρίας, ή να μην εξάγεται καθόλου νόημα. Όμως σε μερικές περιπτώσεις, μπορεί απλά να δυσχεραίνεται η άμεση ή η ομαλή διεξαγωγή του νοήματος από ένα δεδομένο κειμενικό τεμάχιο, άρα πρέπει να εξεταστεί όλο το κείμενο προσεκτικά, ώστε να εξαχθεί το ζητούμενο νόημα.

Αρχικά, μεταφράζοντας το *Dead Souls* του Sam Riviere, συνάντησα πολλές δυσκολίες, λόγω του σύνθετου χαρακτήρα του έργου και του ιδιαίτερου ύφους του συγγραφέα. Το βιβλίο περιέχει πολλές αναφορές στη σύγχρονη τεχνολογία και το διαδίκτυο, καθώς και στη γλώσσα που σχετίζεται με αυτά τα πεδία. Πιο συγκεκριμένα, οι σύγχρονες και τεχνολογικές ορολογίες μπορεί να μην έχουν άμεσες ή γνωστές αποδόσεις στα ελληνικά. Έτσι, έκανα έρευνα για τις πιο αποδεκτές και κατανοητές ελληνικές αποδόσεις των τεχνολογικών όρων. Χρησιμοποίησα επεξηγηματικές σημειώσεις όταν κρίθηκε απαραίτητο, για να διατηρηθεί η κατανόηση από τον αναγνώστη. Κάτι παρόμοιο είναι κάποια λογοπαίγνια και αναφορές σε πολιτισμικά στοιχεία που είναι πιο κατανοητά στο αγγλόφωνο κοινό. Για να βρω όμως τη καλύτερη δυνατή απόδοση τους, έψαξα στο διαδίκτυο. Σε κάποια μπόρεσα και βρήκα την ελληνική τους απόδοση και σε εκείνα που δεν υπήρχε, προσπάθησα να τα γράψω με λίγη περιφραση προκειμένου να μην αλλοιωθεί το νόημα.

Επίσης, διατήρησα το ύφος και τη δομή όσο το δυνατόν πιο πιστά στο πρωτότυπο, και χρησιμοποίησα αρκετά σημεία στίξης και παραγράφους για να διατηρηθεί η σαφήνεια και η κατανόηση από τον αναγνώστη. Σε αρκετά σημεία του κειμένου παρατηρούμε αρκετά στοιχεία σαρκασμού και ιδιότυπου χιούμορ, τα οποία μπορεί να είναι δύσκολο να μεταφερθούν σε άλλη γλώσσα. Ωστόσο, διαβάζοντας το πρωτότυπο κείμενο αρκετές φορές, κατάφερα και κατανόησα το πνεύμα πίσω από το χιούμορ και βρήκα αντίστοιχες ελληνικές εκφράσεις. Η μετάφραση ενός τόσο πολύπλοκου και πολυεπίπεδου έργου όπως το *Dead Souls* του Sam Riviere απαιτεί προσεκτική προσέγγιση και βαθιά κατανόηση τόσο της γλώσσας όσο και των θεμάτων που πραγματεύεται. Με προσεκτική έρευνα και προσαρμογή, προσπάθησα να μεταφέρω πιστά την ουσία και το ύφος του πρωτότυπου κειμένου.

Μέσα στο κείμενο υπάρχουν αρκετά κύρια ονόματα. Για τη μετάφραση τους επέλεξα να χρησιμοποιήσω τη τεχνική της μεταγραφής. Για παράδειγμα, το όνομα ενός βασικού ήρωα του βιβλίου είναι “Solomon Wiese” και το μετέφρασα “Σόλομον Βίζε”. Προτίμησα να μεταφέρω τα ονόματα με ελληνικούς χαρακτήρες έτσι ώστε το αναγνωστικό κοινό να έρθει πιο κοντά με τους ήρωες του βιβλίου και με αυτόν τον τρόπο το ύφος του κειμένου να γίνει πιο οικείο. Η ίδια διαδικασία έγινε και με τον όρο “King George Hall”, τον οποίο απέδωσα ως “Θέατρο Κινγκ Τζορτζ”, λόγω του ότι αυτή η απόδοση υπάρχει ήδη στα ελληνικά και είναι αποδεκτή. Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά το όνομα του ξενοδοχείου όπου διαδραματίζεται η υπόθεση (Travelodge) και του περιοδικού στο οποίο εργάζεται ο αφηγητής (Casement), αποφάσισα να διατηρήσω τις αγγλικές ονομασίες τους, καθώς θεώρησα πως αυτό θα μπορούσε να

αποδυναμώνει την αναγνωσιμότητα τους, αλλά και λόγω του ότι ορισμένες φορές η αγγλική ονομασία μπορεί να έχει πιο ευχάριστο ή ακούσιο ήχο για τους ακροατές, ακόμα κι αν υπάρχει μια δυνατότητα για μετάφραση. Με λίγα λόγια, αποτελούν κλασικούς όρους που καλό θα ήταν να μην μεταφράζονται με ελληνικούς χαρακτήρες.

Για κάποιους άλλους όρους/λέξεις/εκφράσεις, που με δυσκόλεψαν ως προς την απόδοσή τους, δημιούργησα έναν πίνακα στον οποίο στην αριστερή στήλη αναγράφεται ο πρωτότυπος όρος, και στη δεξιά στήλη το μετάφρασή του.

<u>ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ</u>	<u>ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ</u>
Archetypal	Αρχέτυπος
Astute	Επιδέξιος
Brain-murmur	Διαταραχή σκέψης
By soot	Από καπνιά
Clear pus	Διάφανο πύον
Clement weeknight	Ήρεμη νύχτα
Egomania	Εγωμανία
Egotistical	Εγωκεντρικός
Ripeness	Ωριμότητα
Salvos	Επιθέσεις

Φράσεις οι οποίες είχαν δυσκολία ως προς την απόδοσή τους:

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Featuring race of reptilian humanoids	Που χαρακτηρίζει τη φυλή των ερπετόμορφων ανθρωποειδών
Into the scaled mesh of people	Στο κλιμακωτό ανθρώπινο πλέγμα
They were also where the thoughts found form	Ήταν επίσης εκεί όπου οι σκέψεις βρήκαν μορφή
While feasting my eyes on this gathering of poets	Ενώ απολάμβανα με τα μάτια μου αυτή τη συγκέντρωση των ποιητών
Like a dark shape from the sun	Σαν μια σκοτεινή μορφή από τον ήλιο
He was likely to become a burdensome acquaintance	Ήταν πιθανό να γίνει ένας ενοχλητικός γνώριμος

Πραγματολογικά προβλήματα:

Λέξη/Φράση

Περιγραφή

QACS	Νεολογισμός που αναφέρεται σε ένα φανταστικό λογισμικό για τον εντοπισμό λογοκλοπής.
Locket	Αναφορά σε μια ψηφιακή εφαρμογή που επιτρέπει στους χρήστες να αποθηκεύουν και να ανταλλάσσουν αποσπάσματα ποίησης.
Creative Writing MAs	Αναφορά σε μια ψηφιακή εφαρμογή που επιτρέπει στους χρήστες να αποθηκεύουν και να ανταλλάσσουν αποσπάσματα ποίησης.
Cancelled	Σχετίζεται με την έννοια της "ακύρωσης" ή "cancel culture". Είναι μια σύγχρονη έννοια που ίσως χρειαστεί επεξήγηση για να γίνει κατανοητή σε άλλες γλώσσες και κουλτούρες.
Austerity Britain	Αναφορά στις πολιτικές λιτότητας που εφαρμόστηκαν στη Βρετανία τα τελευταία χρόνια. Η πολιτική και ιστορική αυτή αναφορά μπορεί να χρειάζεται εξήγηση για το ξένο κοινό.
Poetry slams	Αναφορά σε διαγωνισμούς προφορικής ποίησης. Ανάλογα με τη χώρα-στόχο της μετάφρασης, ο όρος μπορεί να μην είναι τόσο γνωστός και να χρειάζεται επεξήγηση ή προσαρμογή.

Το βιβλίο *Dead Souls* περιλαμβάνει πολλές συγκεκριμένες λέξεις και φράσεις που προκαλούν πραγματολογικά προβλήματα στη μετάφραση. Για παράδειγμα, ο όρος QACS (Quantitative Analysis of Creative Similarity) είναι ένας νεολογισμός που χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα φανταστικό λογισμικό το οποίο αναλύει κείμενα για σημάδια λογοκλοπής. Η μετάφραση αυτού του όρου μπορεί να είναι δύσκολη, καθώς περιλαμβάνει εξειδικευμένη ορολογία και μια σατιρική διάσταση που πρέπει να διατηρηθεί. Η προτεινόμενη μετάφραση θα μπορούσε να είναι Ποσοτική Ανάλυση

Δημιουργικής Ομοιότητας (ΠΑΔΟ), διατηρώντας τα αρχικά στα αγγλικά σε παρένθεση. Η λέξη Locket αναφέρεται σε μια ψηφιακή εφαρμογή που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση και ανταλλαγή αποσπασμάτων ποίησης. Μπορεί να μεταφραστεί ως (Locket), διατηρώντας την αρχική λέξη σε παρένθεση, ή ως Εφαρμογή “Λόκετ” με μια υποσημείωση για επεξήγηση. Το Creative Writing MAs είναι ένας όρος που αναφέρεται σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Δημιουργικής Γραφής, τα οποία μπορεί να μην είναι άμεσα γνωστά σε αναγνώστες από άλλες κουλτούρες. Θα μπορούσε να μεταφραστεί ως Μεταπτυχιακά στη Δημιουργική Γραφή ή ΠΜΣ Δημιουργικής Γραφής. Η λέξη Cancelled συνδέεται με την έννοια της "ακύρωσης" ή cancel culture, μια σύγχρονη κοινωνική έννοια που μπορεί να μην είναι αμέσως κατανοητή σε άλλες γλώσσες. Αποδόθηκε ως «Ακυρωμένος». Η φράση Austerity Britain αναφέρεται στις πολιτικές λιτότητας που εφαρμόστηκαν στη Βρετανία, και μπορεί να χρειάζεται εξήγηση για το ξένο κοινό. Η μετάφραση που χρησιμοποιήθηκε είναι ‘Βρετανία υπό καθεστώς λιτότητας’. Η φράση Poetry slams αναφέρεται σε διαγωνισμούς προφορικής ποίησης, οι οποίοι μπορεί να μην είναι τόσο γνωστοί σε άλλες γλώσσες. Μεταφράστηκε ως ‘Ποιητικές μονομαχίες’.

Με αυτές τις μεταφραστικές επιλογές, επιτυγχάνεται η ισορροπία μεταξύ διατήρησης του πολιτισμικού περιεχομένου και της κατανόησης του κειμένου από το νέο αναγνωστικό κοινό.

Γραμματικοσυντακτικά προβλήματα:

Στο βιβλίο *Dead Souls* του Sam Riviere, εμφανίζονται διάφορα γραμματικοσυντακτικά προβλήματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη μετάφραση. Για παράδειγμα, η χρήση σύνθετων προτάσεων με πολλές παρενθετικές φράσεις αποτελεί σημαντική πρόκληση. Στην ελληνική γλώσσα, αυτό μπορεί να προκαλέσει δυσκολίες κατανόησης και ανάγνωσης. Μια λύση είναι η διαίρεση των πληροφοριών σε πιο απλά τμήματα για να διατηρηθεί η ροή και η σαφήνεια του κειμένου. Ακόμη, τα λεκτικά παιχνίδια και τα λογοπαίγνια, που βασίζονται σε διπλές σημασίες των λέξεων ή σε ομοιότητες ήχου, μπορεί να χαθούν κατά τη μετάφραση πρέπει να δημιουργηθούν αντίστοιχα λογοπαίγνια στην ελληνική γλώσσα, ώστε να διατηρήσει τη χιουμοριστική ή σατιρική διάθεση του κειμένου. Το βιβλίο χρησιμοποιεί επίσης ελεύθερο έμμετρο ύφος και άτυπη σύνταξη για να μιμηθεί την προφορική ροή σκέψης.

Αυτό μπορεί να δυσκολέψει τη μετάφραση στην ελληνική, καθώς η δομή της πρότασης πρέπει να είναι κατανοητή και ταυτόχρονα να διατηρεί την αυθεντικότητα του πρωτοτύπου. Η λύση εδώ είναι να διατηρηθεί η άτυπη δομή, αλλά να προσαρμοστεί ώστε να είναι ευανάγνωστη και κατανοητή. Τέλος, οι αναφορές σε πολυπολιτισμικά στοιχεία, όπως τοπικά έθιμα ή μορφές ρητορικής, μπορεί να είναι άγνωστες στο ελληνικό κοινό. Σε αυτές τις περιπτώσεις, απαιτείται η προσθήκη επεξηγηματικών σημειώσεων ή η αντικατάσταση με πιο γνωστές έννοιες.

Οι παραπάνω προσεγγίσεις μπορούν να συμβάλουν στη μεταφορά του ύφους και του νοήματος του πρωτότυπου κειμένου με μεγαλύτερη πιστότητα, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνουν την ανάγνωση και κατανόηση από το ελληνόφωνο κοινό. Η αξιολόγηση μιας μετάφρασης, ειδικά όταν αφορά λογοτεχνικό έργο, είναι από τα πιο πολύπλοκα ζητήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας μεταφραστής. Συχνά, λόγω της αβεβαιότητας και των αμφιβολιών που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της μετάφρασης, ο μεταφραστής μπορεί να υιοθετήσει μια απολογητική στάση απέναντι στους αναγνώστες, υποβαθμίζοντας τη δική του προσπάθεια και το αποτέλεσμα της δουλειάς του. Ωστόσο, όταν υπάρχει μια καλά οργανωμένη προσέγγιση στο πρωτότυπο κείμενο, οι προκλήσεις που συναντώνται δεν θα πρέπει να επηρεάζουν την κρίση μας.

Σε αυτή την περίπτωση, η μετάφραση εκπονήθηκε στο πλαίσιο μιας Πτυχιακής Εργασίας μέσα σε περιορισμένο χρονικό διάστημα και, φυσικά, υπάρχει περιθώριο για βελτιώσεις. Παρόλα αυτά, πιστεύουμε ότι ο σκοπός της έχει επιτευχθεί. Η μετάφραση αποδίδει όχι μόνο το περιεχόμενο αλλά και το ύφος του πρωτότυπου, διατηρώντας τον εσωτερικό ρυθμό και τον κλειστοφοβικό χαρακτήρα του κειμένου. Η ανάγνωση είναι ευχάριστη, ενώ αποφεύγονται τόσο η υπερβολική οικειοποίηση όσο και οι έντονες ξένες επιρροές που θα δυσκόλευαν τον αναγνώστη. Συνολικά, διατηρούνται η αισθητική αξία και ο λογοτεχνικός χαρακτήρας του έργου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συνοψίζοντας, και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, φτάνουμε στο συμπέρασμα ότι ο Sam Riviere είναι ένας από τους πιο ταλαντούχους συγγραφείς και ποιητές της γενιάς του, καθώς το έργο του που ασχολήθηκα πρόκειται για μια καινοτομία στην πεζογραφία και έχει αποσπάσει πολλές θετικές κριτικές.

Προσωπικά, εντυπωσιάστηκα από τη γραφή του συγκεκριμένου συγγραφέα και μου κέντρισε το ενδιαφέρον η πλοκή του έργου. Σε γενικές γραμμές ο Riviere καθρεφτίζει μέσα από το βιβλίο την δική μας κοινωνία όπου υπάρχουν πολλά κοινωνικά κυρίως θέματα. Οι χαρακτήρες που έχει διαλέξει, αντιπροσωπεύουν τον καθένα μας, καθώς κάθε χαρακτήρας, σκιαγραφεί και ένα συναίσθημα το οποίο ίσως να βιώνουμε συχνά λόγω των διάφορων καταστάσεων που βιώνουμε. Διαβάζοντας το βιβλίο αυτό, ήμουν σίγουρη πως θα το απολαύσω και πως θα προσπαθήσω να απόδοση τη μετάφραση του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τέλος, διαβάζοντας τον σχολιασμό, μπορεί κανείς να εισχωρήσει βαθύτερα στο νόημα του μυθιστορήματος αλλά και να κατανοήσει πιο καλά τα μηνύματα τα οποία ο συγγραφέας θέλει να μοιραστεί με τους αναγνώστες του. Είναι ένα βιβλίο που αξίζει να διαβάσει κανείς.

Υπήρξαν αρκετές δυσκολίες κατά τη διαδικασία μετάφρασης του λογοτεχνικού κειμένου, καθώς και στη διαδικασία του σχολιασμού του. Με τη κατάλληλη καθοδήγηση όμως των καθηγητών που επιβλέπουν τη πτυχιακή μου εργασία, κατάφερα να οργανώσω καλύτερα τη σκέψη μου και να ακολουθήσω τα κατάλληλα βήματα προκειμένου να επιτευχθεί ένα καλό αποτέλεσμα. Επίσης, με τη βοήθεια κάποιων εντύπων και ηλεκτρονικών βιβλίων, μπόρεσα και βρήκα πληροφορίες σχετικές με το βιβλίο που διάλεξα αλλά και με τη σύνταξη του σχολιασμού, βασισμένου σε κάποιες μεταφραστικές θεωρίες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γεράσιμος Αν. Μαρκαντωνάτος (2008). *Βασικό Λεξικό Λογοτεχνικών και Φιλολογικών Όρων*. Αθήνα: Gutenberg.

Καρκίδης Ι.Θ (2000). *Το Μεταφραστικό Πρόβλημα*. Αθήνα: Εστία.

Κελάνδριας Ι. Παναγιώτης (2023). *Η Πράξη της Μετάφρασης: Στάδια, Διαδικασίες και Στρατηγικές*. Αθήνα: Κάλλιπος.

Christiane Nord (2014). *Η Μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα*. Αθήνα: Διάυλος.

Christiane Nord (1991). *Text Analysis in Translation: Theory, Methodology and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis*. Amsterdam-New York: Rodopi.

Michael Cronin (2007). *Μετάφραση και Παγκοσμιοποίηση*. Αθήνα: Διάυλος.

Newmark P. A (1988). *Textbook of Translation*. Νέα Υόρκη: Prentice-Hall International.

Sam Riviere (2021). *Dead Souls*. UK: Weidenfeld and Nicolson.

Dead Souls (2021). Στο *The Guardian*. Ανακτήθηκε από: <https://www.theguardian.com/books/2021/may/19/dead-souls-by-sam-riviere-review-brilliant-and-brilliantly-entertaining>

Dead Souls (2021). Στο *Goodreads*. Ανακτήθηκε από: <https://www.goodreads.com/book/show/55347245-dead-souls>

Sam Riviere (2021). Στο *Wikipedia*. Ανακτήθηκε από: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Sam_Riviere

Skopos theory (χ, χ). Στο *Wikipedia*. Ανακτήθηκε από: https://en.m.wikipedia.org/wiki/Skopos_theory